

СЛІДАМИ ПУБЛІКАЦІЙ

НЕСПОКІЙНІ СЕРЦЯ ПОШУКІВЦІВ

Група, котра довгий час займається пошуком родового коріння мостобудівника Михайла Савенка (в Кам'янці він зводив «Стрімку лань»), продовжує крокувати слідами залутованої війною історії сироти, якого на початку літа 1941 р. разом із декількома десятками дітями привезли на залізничний вокзал Кам'янця-Подільського. Нещодавно пошуковцям з ХОО «Меморіал» ім.Василя Стуса вдалося розгадати таємницю Меморіалу слави в сквері Танкістів, на граніті якого в травні 2013 р. натрапили на прізвище Савенко. Припущення, що це може бути згадкою про батька Михайла Михайловича, спрямувало роботу групи на пошуки відомостей про солдата, чие ім'я значиться на пам'ятній плиті.

- На меморіальній дощці місцем народження Мефодія Савенка вказано село Богородськ Полтавської області, - зазначає керівник спеціальної пошукової групи, президент БФ «МіСТ» ім.Михайла Савенка Сергій Ісаєнко, - але ми з'ясували, що відомості, взяті з Книги пам'яті Хмельницької області, не відповідають дійсності. Адже такого села на Полтавщині, згідно з адміністративним поділом, взагалі не існувало. За нашим запитом СБУ перевірила архіви трьох областей України і знайшла інформацію на Черкащині. Тут вдалося відшукати церковну книгу 1915 р., що зберегла запис про народження Мефодія Савенка.

Піднявши архівні дані довоєнних часів, група з'ясувала, що родом Мефодій Савенко із села Богодухівка Золотоніського повіту Полтавської губернії (нині Чорнобайського району на Черкащині). Ланцюжок відомостей, котрі вдалося знайти пошуковцям, привів до Державного архіву Черкаської області, де зберігається метрична книга про народження богодухівської Петро-Павлівської церкви, де збереглося ім'я Мефодія, сина Іова Ігнатівича і Зинової Іоанніни Савенків, який народився 10 червня 1915 р. Тоді як на Меморіалі слави датою його появи на світ вказують 1914 р. Помилку виявили і в даті загибелі солдата Савенка (за даними пошуковців, він був помічником командира взводу), адже насправді він не загинув у жовтні 1944 р., як це вказано на пам'ятнику, а вважався зниклим безвісти. Після війни саме в зв'язку з цим фактом держава сплачувала «урізану пеню» (в разі меншу за пенсію вдовим загиблим на фронті) його дружині - Вірі Іванівні Савенко (в дівочстві - Лізун).

Офіційну архівну довідку, яку пошуковцям вдалося отримати лише через декілька років кропіткої роботи, Сергій

відповів, що «такий у документах не числиться». Налевне знаю тільки те, що на фронт він пішов у червні 1941-го. Батько був енкаведистом і воював у партизанському загоні імені Сталіна під проводом Коплака. 1944-го цей загін вирушив на чергове завдання, але за його виконання так і не відчитався. Тобто, швидше за все, всі партизани загинули. Він і досі вва-

батька Клавдія Савенко втратила. Зв'язків із родиною на Черкащині вона також не підтримувала, тож, аби продовжити пошуки родинних коренів Михайла Савенка, керівник групи ХОО «Меморіал» ім.В.Стуса планує вирушити до Богодухівки. Тут пошуковці мають надію відшукати родичів Клавдії Мефодіївни, поспілкуватися з довоєнятними селянами, може, пам'ятають якісь відомості про Мефодія Савенка, і, можливо, розшукати ймовірних родичів Михайла Михайловича.

Перейнялася спеціальна пошукова група й долею 77-річної кам'янчанки Людмили Червінської (Савчук), котра все життя також шукає відомості про місце свого народження і батьків. Маленькою дівчинкою до Кам'янця-Подільського її привіз той самий потяг із дітьми, про який у своїх спогадах згадував Михайло Савенко. Прочитавши в «Подільянині» його історію, жінка вирішила звернутись по допомогу до Сергія Ісаєнка.

У осенні роки Людмилу Явіану, яку так само, як і Михайла Савенка, на початку війни привезли на підводах у село Жердя Червоноградського району, прихистила родина Семеншиних (за словами голови ради ветеранів с.Жердя Анатолія Кравчука, всього на початку війни в селі було розквартировано 350 дітей). Згодом, після війни, донькою для неї стали і спочатку Соколівський, Водичський і Старокоштантинівський дитячі будинки, де вона жила і навчалася з 1945 до 1949 рр. Пізніше дівчинку знову перевели, після спалаху лихоради на території області, до Соколівського дитбудинку на Ярмолинщині, звідки 1953 р. вона вибула до Прокуровка на торгові курси. Втім жодних відомостей про її батьків в архівних матеріалах цих дитячих будинків немає.

Просимо всіх, кому бодай щось відомо про вищезгадані події, звертатись до керівника спеціальної пошукової групи ХОО «Меморіал» ім.В.Стуса Сергія Ісаєнка за тел.: 067-407-74-73, 044-229-98-69, або ж пишіть на адресу: м.Київ-61, а/с №17.

Ісаєнко особисто разом зі словами глибокої поваги і подяки за збереження пам'яті про батька передав доньці Мефодія Савенка - Клавдії Савенко (після шлюбу - Зборовській), котру також вдалося відшукати в Кам'янці-Подільському.

- Ми з мамою, якої не стало шість років тому, весь час шукали хоч якісь відомості про тата, - розповідає Клавдія Мефодіївна, - але скільки я не писала листів до різних інстанцій, звідусіль надходила

заясть зниклим безвісти, тож мама все життя чекала його повернення, і так більше не виходила замж.

Батька Клавдія Мефодіївна не пам'ятає, адже бачила тільки його останній лист, що надійшов у жовтні 1941-го, коли вона народилася. Тепер же про тата нагадують лише старі фотографії, котрі жінка зберігає в старому родинному альбомі. На жаль, більшу частину офіційних документів і відомостей про